دبدعاتونه کرکه وکه

مؤلف: سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

زبارن: قاضي محمد شعيب (صافي)

Pustu

29

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al-Hammam
Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ⓒ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز ، عبد العزيز بن عبدالله

التحذير من البدع .ـ حائل .

٦٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(النص بلغة البشتو)

١ - البدع في الاسلام   أ - العنوان

ديوي ٢١٢،٣   ١٨ / ١٨٦٨

رقم الايداع ١٨٦٨ / ١٨

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ
فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ -

(قرآن کریم)

التحذير من البدع

دبدعاتو نه کرکه وکه

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب نوم : دبدعاتونه کرکه وکه

دبحث موضوع : دمیلاد النبی(ص)، معراج دشپی او د شعبان

دپنځلسمی شپی دمجلسونو جوړولو شرعی حیثیت

مؤلف : سماحة الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

ناشر : مکتبة الامام محمد بن اسماعیل البخاری

د چاپ نیته : ۱٤۱٤هـ ق

د لومړی چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه

د دوه یم چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوه یم چاپ مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد :

دا خبره هر چا ته په ډاګه ده چې د دعوت إلی الله مسئله لکه څنګه چې منحصره د کوم هیواد ، سمت، نژاد ، قوم، ډلی او فرد پوری نه ده دغه راز په خپله دعوت إلی الحق هم د کومو خاصو وسائلو او طریقو پوری اختصاص نه لری بلکښې متعددی لاری چاری وجود لری چې د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او یا په بل عبارت د اسلامی دعوت د عمومیت او پراختیا میندلو په برخه کښې کمك او مرسته کوی .

د دی جملی نه د لیکوالانو سره د کتابونو د چاپ په قسمت کښې تعاون او د کتابونو ، رسائلو او نورو نشراتی موادو مجانا او وړیا توزیع کول. او دغه ډول د عامو مسلمانانو د مطالعی او اګاهی په خاطر د کتابخانو جوړول او د مطالعی او لیکنې لپاره زمینه برابرول د یادونی اوړ او ور تکی دی .

د مشهور محدث محمد بن اسماعیل بخاری (رح) په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابخانه یا کتاب تون چی اوس الحمد لله دعامو مراجعینو پر مخ خلاصه او پرانستی ده د دعوت په دغه ساحه کښې یو مثبت او اغیزمن ګام اخستل بلل کیدای شي .

د دغه رسالي د دوه یم ځل لپاره چاپ او په لږ وخت کښې د لومړی ځل یو زر چاپ شویو ټوکونو تماميدل او ورسره د علاقه مندانو لخوا شوق او علاقه درلودل په حقیقت کښې له یو پلوه ددی خبری د ژوت والي او ثبوت نښانه ده چی خلك اوس په غوڅ اکثریت سره په ګردو چارو کښې د عمل کولو لپاره د مسنونه طریقو د لټولو او پیژندلو په باره کښې زیاته مینه او دلچسپی لری او دهری هغه وسیلي په لاس ته راوړلو کښې چی د هغی په ذریعه سره د اسلام واقعی روح او حقیقت درك کیږی یو د بل نه سبقت او وړانه والي کوی، او د بل پلوه د حق پرستو علماؤ په ضد د مبتدعینو ملایانو او د هغوی د پلویانو د ناوړه تبلیغاتو د بی اثره پاتی کیدو په باب یو ستر دلیل دی .

د کتاب د دوه یم ځل چاپ په وخت مونږ ته دا فرصت په لاس راغلی چی د پښتو هغه شمیرتوری کوم چی په لومړی چاپ کښې د قلمی اصلاح نخخه پاتی شوی وه اصلاح او درست

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــول، او همــدارنگه ځنی اياتونه چی حــرکــات وربانـدی نه ؤ ليکل شوی او د عامو وګړو لپاره وربانـدی تلفظ کول سخت او مشکل ؤ په هغو بانـدی حرکـات وليکل شـول او اوس د هر چا لپاره په اسانه سره د استفادی وړ وګرځيدل.

الله پاك دی مونږ ته په شريعت بانـدی د عـمل کـولو توفـيق راکړی او زمونږ ټول نيك اعمال دی زمونږ لپاره د نجات ذريعه او وسيله وګرځوی .

وصلی الله تعالی علی خير خلقه محمد وآله واصحابه اجمعين.

محمد شعيب "صافی" - کنــړ - افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

ځنی خلك په دی عقیده دی چی دین د هر سړی دخپل فکر او خوښی شی دی او هر چاچی کومه طریقه دعبادت لپاره غوره کړه او په هغی سره یی عمل تر سره که، دده دنجات او سعادت وسیله ګرځی؛ اما حقیقت دا دی چی ددنیا او آخرت کامیابی یواځی درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو سنتو او طریقو کښنی ده او له دینه پرته نوری ټولی لاری چاری په هر نوم او دستور سره چی او نومولی شی تلل وریاندی انسان دتاوان، هلاکت، او تباهی کندی ته غورځوی، ځکه الله پاك ددغه امت دهدایت اولارښونی لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم رالیږلی دی او د دین په ټولو امورو کښنی یی پر اسلامی امت باندی دهغه پیروی او متابعت فرض او لازمی ګرځولی دی، او درسول الله صلی الله علیه وسلم پریکړوته غاړه ایښودل او په طریقو او سنتو باندی یی ورله تلل او خوښی ښکندول دایمان لپاره اساس او بنسټ ټاکلی دی، الهی فرمان په دی برخه کښنی داسی هدایت ورکړی دی.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَا یَجِدُوا فِیْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَیْتَ وَیُسَلِّمُوا تَسْلِیْماً ط

او دغه راز الله(ج) د رسول الله صلی الله علیه وسلم داوامرو او احکامو څخه مخالفت دهلاکت او عذاب باعث خودلی دی او دغه لوی خطرته یې مسلمانان په خپل مبارك قول سره داسې متوجه کړی دی: فَلْیَحْذَرِ الَّذِیْنَ یُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِیْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ یُصِیْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ.

که دخدای تعالی د رضا او خوشحالی په لټولو کښې په انصاف سره دقران کریم نصوصو او درسول الله صلی الله علیه وسلم مبارکو احادیثو ته نظرواچول شی حتما سړی دی نتیجې ته رسیږی چې ددنیا اوآخرت کامیابی او دالله تعالی رضا او خوشحالی صرف درسول کریم صلی الله علیه وسلم په تابعداری سره ترلاسه کیدای شی، ځکه چې قرآن کریم فرمایی: قُلْ اِنْ کُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِیْ یُحْبِبْکُمُ اللّٰهُ د رسول الله صلی الله علیه وسلم پیروی دانه ده چې سړی فقط یو څو اوامر عملی کړی او دیو څو مناهیوو څخه ځان وساتی، بلکښې درسول کریم صلی الله علیه وسلم پیروی عبارت له دینه ده چې مسلمان په بشپړه توګه خپل ټول کړه وړه دنیوی وی او که اخروی وی، د راحت په حالت کښې وی او که دتکلیف په وخت کښې وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوشحالی په صورت کښنی وی او که دغم په مهال کښنی وی، په عباداتو کښنی وی او که په معاملاتو کښنی وی لنده داچی په هرڅه کښنی او هر وخت کښنی یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو باندی درست عیار او عملی کړی او په هیڅ شی کښنی دپیغمبر علیه السلام داحکامو او سنتو مخالفت ته زړه ښه نه کړی.

د اسلام دسپیڅلی دین لوی خصوصیت او امتیاز دا دی چی په دغه دین کښنی صرف دالله جل جلاله قول او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم ارشادات، هدایات او سنت د دلائلو په برخه کښنی مدار داعتبار دی او دبل هرچا قول او فعل ولوکه دا ډیرغټ شخص ته منسوب هم وی، خوکله چی دالله او دالله درسول داحکامو مخالف وی داعتبار وړنه دی همدا وجه ده چی علماء وایی: هرڅوک چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دحکم خلاف کوم عمل وکړی اویا کومه طریقه ایجاد کړی اګر چی ددین په نیت سره وی خوبیاهم کونکی یی ګناه کار او عمل یی کوته او مردود دی لکه چی پیغمبر علیه السلام فرمائی:

(مَنْ اَحْدَثَ فِی اَمْرِنَا هذاَ مَالَیْسَ مِنْهُ فَهُوَرَدٌّ) ۰

په دین کښنی بدعت ددغه ډول اعمالو دجملی څخه شمیرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږی او دا داسی عمل دی چی فاعل او کونکی یی ددین په صبغه او جامه کښې په دی عقیده باندی تر سره کوی چی ګواکی دا ددین جزء او نیک کار دی، حال داچی دا ددین جزنه بلکښی په اسلام کښی نوی راپیدا شوی عمل یی چی په شرع شریف کښی دهغی لپاره کوم اساس او بنیاد نه شی پیدا کولی، نه په قرآن مجید کښی دهغی په باب کوم اصل مندلی شی او نه ورله په احادیثو کښی دمشروعیت دلیل ښودلی شی، اونه په خیرالقرون کښی ددغه عمل دانجامولو په برخه کښی دچاقول او فعل دسند په توګه وړاندی کولی شی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په یو مبارک حدیث کښی هرنوی پیدا شوی عمل په دین کښی بدعت بللی دی او هر بدعت ته یی ګمراهی ویلی ده او دهری ګمراهی انجام یی جهنم ښودلی دی، (کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة وکل ضلالة فی النار) الحدیث.

شیخ عبدالعزیز عبدالله بن باز دسعودی عربستان دافتاء دعوت او ارشاد رئیس په اوسنی عصر کښی واقعا یو داسی شخصیت دی چی داسلامی امت دعقائد و او اعمالو د اصلاح په برخه کښی د دعوت او تبلیغ وظیفی ته په خاص اهمیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

قائل دی او په دغه ساحه کښی داسبابو او وسائلو په عمومیت او پراختیا کښی په اخلاص او صداقت سره هڅه او کوښښ کوی، ترڅو مسلمانان دشرك، بدعت او رسوماتو په ناوړه عواقبو باندی خبر شی چی بیا دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښی دشرکی عقیدی، او مزخرفو خودساخته اعمالو څخه ځانونه وساتی.

دشیخ ابن باز یوه رساله د (التحذیر من البدع) په نوم چاپ شوی ده، په دغه رساله کښی نوموری دمیلاد النبی صلی الله علیه وسلم په نوم مروجه محفلونه او مجالس جوړول او اهتمام دغه راز د رجب دمیاشتی په آخره کښی دمعراج دشپی په نوم دیوی شپی لمانځل، او همدارنګه دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی خاص ډول اهتمام او درناوی او دغه شپه دیوځانګړی قسم عبادت لپاره اختصاصول ناروا او بدعت ګڼلی دی او دقرآن کریم او نبوی سننو په استنادیی ددغو محدثو عملونو بطلان او عدم مشروعیت په ډیره معقوله او مدلله توګه سره ثابت کړی دی.

دغه بدعت (دمیلات مروجه محفل) د (۷) اوومی پیری په لومړیٔ لسیزه کښی لکه چی ابن خلکان لیکلی دی په (٦٠٤)هق

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کښې د مظفرالدین کوکری بن اربل په نوم دیو مسرف پاچا لخوا چې د دین څخه ناخبره ؤ او یو دنیا پرست ناکاره عالم یې ملګرتیا کوله، دموصل په ښار کښې کیښودل شو، او کوم عالم چې ددغه بدعت دایجاد په برخه کښې یې پاچاته دجواز مشوره ورکړې وه دهغه په باب ذهبي په دول الاسلام کښې لیکلي دي چې دهغه نوم عمر بن وحید ابوالخطاب متوفی ۶۳۳هـ ق ؤ.

حافظ ابن حجرعسقلاني دلسان المیزان په ٤ ټوک ۲۹۶ مخ کښې ددغه مزخرف عالم په باره کښې داسې لیکلي دي:

ده به ددین دائمه وو او اسلافوپه شان کښې ډیره زیاته بې ادبي او ګستاخي کوله، دګنده او قبیحې ژبې څښتن ؤ، نهایت زیات احمق او مغرور ؤو، او ددین په امور کښې ډیر بې پروا او سست ؤ،علماؤ ویلي دي چې دپاچا مطلب ددغه بدعت په رواجولو کښې ځان ته دعوامو پام را اړول او دخپلې واکمنې استحکام ؤ، او همدغه وجه وه چې کال په کال به یې ددغه محفل دمراسمو په تر سره کولو باندې دلکونو رپو مصارف کوله.

علامه ذهبي د دول الاسلام په ۲ ټوک ۱۰۳ مخ کښې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هکله داسی لیکلی دی (وکان ینفق کل سنة علی مولد النبی صلی الله علیه وسلم نحو ثلاث مائة الف) یعنی هرکال به یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد دلمانځنی په مناسبت جوړ شوی محفل باندی تقریبا دری لکه روپی مصرف کولو. اما روسته بیا په نورو سیمو کسی هم دبدعت پسنده اشخاصو له خوا دغه محدث عمل ته هوا ورکړل شوه او عمومیت یی ومنده، ولی دهند په نیمه وچه کښی چی سړی په دی وروستیو پیړیو کښی دهندوستان او ورسره په ګاونډوکښی دپرتو هیوادونو پخوانی او وسنی تاریخ ددین په لحاظ سره مطالعه کوی نو وینی چی ددغه بدعت او په عامه سطحه دنورو بدعاتو په رواجولو کښی خودغرضه حاکمانو او علماء سوء په ګډه سره رول لوبولی دی او لا کله چی واکمنی طبقی دغه ناکاره علماء دخپلو ګټو دساتلو په خاطر په څنګ کښی نیولی دی نو دغه مزخرفه او ماده پرست علماء بیا دهغوی دنفوذ نه په استفادی کولو سره دبدعاتو او رسوماتو په ترویج اوعمومیت کښی ځانونه بنه ستړی ستومانه کړی دی او بالخصوص شیعه وو او بریلیانو ترټولونه زیاتی په دغه ناولی دند کښی غوټی وهلی دی.

ما دغه رساله «التحذیر من البدع» له دی امله په پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه ترجمه کړه چی ددغه لسان ویونکی او لوستونکی له یوخوا د دلائلو په رڼا کښی په دی پوه شی چی داسلام په مکمل کړی شوی دین کښی دغه اعمال چی دبحث موضوع ده او په دی زمانه کښی یی دبل هروخت په نسبت بازار زیات تود دی، کوم شرعی حیثیت نه لری بلکښی د شریعت خلاف نامشروع او محدث عملونه دی او ځان ساتنه ترینه ضروری او لازمی خبره ده، او دبل پلوه دبدعاتو ناوړه اثراتو او عواقبوته هم پام لرونکی اووسی ځکه اکثر خلك دبدعاتو په مهلك جال کی گیردی او په دی گمان چی گنی دآخرت لپاره دثواب ذریعه او نیك کار دی تر آخره پوری پکښی اخته وی او بالآخره عمر یی پای ته ورسیږی اوهمدغسی بی توبی مړشی.(وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا) .

الله پاك دی مونر ته په سمه لاره دتللو توفیق راکړی، دبدعاتو، خرافاتو، او هرډول باطل او ناروا ژ څخه مو دی په امان کښی وساتی، وماذلك علی الله بعزیز صلی الله تعلی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین

قاضی محمد شعیب «صافی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړۍ رساله

الحمدلله والصلوة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهداه اما بعد:

د رسول الله صلى الله عليه وسلم دنيك مرغه ميلاد (زيږيدنې) دلمانځنې په مناسبت دخصوصي غونډو جوړولو او په دغو غونډو کښې دپيغمبر عليه السلام داحترام لپاره په دې عقيده چې دې محفل ته تشريف راوړي، پاځيدل او قيام او په يوه ځانګړې توګه دسلام ادا کول، او دغه راز پکښې دځنو نورو مراسمو داجرا کولو په هکله دډيرو کسانو لخوا څوڅوواره داپوښتنه وشوه چې دغه عمل دشريعت له مخې څه حکم لري؟

ځواب: د رسول الله صلى الله عليه وسلم دزيږيدنې او يا دبل چا دزيږيدنې د لمانځنې په مناسبت غونډه (دمولود په نوم محفل) جوړول شرعا بالکل جواز نه لري ځکه چې دا عمل[1]

۱- دبحث موضوع هغه مروجه مجالس او محفلونه دي چې د ربيع الاول دمياشتې په ۱۲ نيټه او يا ددغه ورځې پمناسبت سره په نورو وختو کښې دخاصو مراسمو شرطونو مصارفو او قيوداتو په ترڅ کښې منعقد کيږي. مترجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدعت او په دین کښې نوی طریقه ده، او داله دی امله چی دعه عمل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی او نه په خیرالقرون (غوره پیړیو)کښې ــ

درسول الله صلی الله علیه وسلم راشده خلیفه ګانو او نورو صحاب وو او تابعینو رضوان الله علیهم اجمعین ددغه عمل داهتمام په برخه کښې اقدام کړی دی، او حال دا چی دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو او سنتو باندی ترټولو خلکو ښه پوهیدل او له هرچانه دوی دنبی علیه الصلوة والسلام سره زیاته مینه او محبت درلوده او په ټول امت کښې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم دشرع او قانون زیات تابعدار او پیرو وو، درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد مبارك دی فرمائي: (مَن أحدَثَ فی أمرنَا هذَا مَالَیسَ مِنهُ فَهُوَرَدٌّ)[۱] او په بل حدیث کښې نبی علیه السلام فرمایلی دی: (عَلَیکُم بِسُنَّتِیُ وَسُنَّة الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِینَ المَهدِیِّینَ مِن بَعدِی تَمَسَّکُوابِهَا وَعَضُّوا عَلَیهَا بِالنَّوَاجِذِ وَاِیَّاکُم وَمُحدَثَاتِ الاُمُورِ فَاِنَّ

۱- ځمونږ د اسلام په دین کښې چی چا داسی نوی کار اضافه کړو چی ددین ځخه نه وی هغه عمل مردود دی دمنلو وړنه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَة)[۱]

په دغو دوارو مبارکو احادیثو کښی دبدعاتو ارتکاب په کلکه سره منع شوی دی او دمبتدعینو دپاره سخته ویره او تحذیر بیان شوی دی. الله جل جلاله په خپل مبین کتاب کښی په دی هکله فرمائی: (وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا)[۲]

او همدارنکه الله تعالی فرمائی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ[۳].

او بل ځائی فرمایلی دی: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللهِ

۱- پرتاسی باندی ځما دسنتو او طریقو عملی کول او پابندی لازم ده او له مانه وروسته ځما دهدایت مندوونکو خلفاء دطریقو کلك پابند شی، منکولی ورباندی ولګوی اوعمل پری وکړی او په دین کښی دنوو راپیدا شویو اعمالو څخه ځان وژغوری ځکه په دین کښی دهرنوی عمل انجامول بدعت دی او هر بدعت (بدعت کونکی) ګمراه دی.

۲- سورة حشر :(۷) او هغه څه چی درکړی تاسوته رسول (دالله) نووائی خلی وینسی قبول ئی کړی، او هغه څه چی منع کوی (رسول الله) تاسی له هغه څخه، نو بیرته شی تری (مه ئی غواړی).

۳- سورة النور : (۶۳) پس ودی یریږی هغه کسان چی مخالفت کوی له امره (حکمه) ددغه رسول ځما، له دینه چی ورسیږی دوی ته څه فتنه (آفت په دنیا کښی) یا ورسیږی دویته عذاب دردناك (په آخرت کښی).

(c) ketabton.com: The Digital Library

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيرًا(١).

همدادول الله پاك مهرباني كوى او فرمائى: وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهٰرُ خٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ(٢).

او همدغه راز الله تعالى فرمايلى دى:

(اَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ

١- سورة احزاب : (٢١) خامخا په تحقيق دى تاسى ته (اى ويريدونكيو) په (كارد) رسول الله صلى الله عليه وسلم كښى اقتداء غوره، نيكه دپاره دهغه چاچى داريږى دالله تعالى اواميد لرى (دملاقات) او ورځى روستنى (قيامت) او ډير يادوى الله تعالى هم په خوله هم په زړه.

٢- سورة التوبة : (١٠٠) او هغه وړاندينى اولنى ايمان لرونكى له مهاجرينو او انصارونه او نور هغه كسان چى ددغه سابقانو متابعت يى كړى دى ددوى په احسان يعنى نيكى سره راضى شوى دى الله تعالى له دوى ځخه (دطاعت په قبول سره) او راضى شوى دى دوى له الله تعالى نه (دنعمت په وركړه) او الله تعالى دوى ته جنتونه تيار كړى دى چى ددغه جنتونو يعنى دونو او ماڼيو دلاندى به يى ويالى بهيږى او دوى به په هغو كښى دتل او هميش لپاره اوسيږى دغه (رضاء او جنت) ډير لوى برى دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا[۱]

په قرآن کریم کښې دغه ډول آیتونه ددی موضوع په ارتباط زښت زیات دی، نو اوس چې دښه ځیل مولود د ثواب په نیت لمانځل کیږي نو دینه خو داسې ښکاریږي چې (العیاذ بالله) الله پاك ددی امت لپاره دین نه ؤ مکمل کړی او رسول الله صلی الله علیه وسلم هم دغه دین څرنګه چې لازم او مناسب ؤ خپل امت ته نه ؤرسولی چې په عمل کښې یې راوستي وای، ترڅو روستني خلك را پیدا شول او په اسلام کښې یې داسې نوی کارونه یعنی بدعات او خرافات چې شریعت دهغې اجازه نه وه ورکړی راپیدا کړل او دا په دی ګمان چې دا نیك کارونه دی، دین وربانددی کمال ته رسیږي او الله جل جلاله ته دتقرب وسیله ګرځي، حال داچې دابې له شکه ډیر لوی خطرناك خیال دی، او په الله پاك او رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی اعتراض او نیوکه ده کوم چې الله جل جلاله او دهغه رسول محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ترینه منزه

۱- سورت مائده : (۳) نن ورځ مکمل کړو ما تاسی ته دین ستاسی یعنی اصولا او فروعا، او تمام یعنی پوره می کړو خپل نعمت پرتاسی (ای مؤمنانو!) یعنی ددین په اکمال سره او غوره کړو ماتاسی ته اسلام ددین په لحاظ سره، یعنی په ټولو ادیانو کښې ډیر پاکیزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مبراء دی، ځکه الله پاك دخپلو بندګانو لپاره دین پوره کړی دی او نعمت یې ورباندې تمام کړی دی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په بشپړه توګه سره دین بیان کړی دی او جنت ته دننوتو او دجهنم داور څخه دبچ پاتی کیدوټول طرق اولاری یې خپل امت ته په واضحه توګه ښوولی او په ګوته کړی دی، څکه په صحیح حدیث کښې چې عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما یې روایت کړی دی داسی راغلی دی: عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم مابعث الله من نبی الا کان حقا علیه ان یدل امته علی خیر ما یعلمه لهم وینذرهم شرما یعلمه لهم، رواه مسلم فی صحیحه[1]

او دا ښکاره خبره ده چې زمونږ پیغمبر جناب محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم د ټولو انبیاءُ غوره او آخرنی پیغمبر دی او د تبلیغ او نصیحت په لحاظ د ټولو څخه اوچت او اکمل

۱- دعبدالله بن عمرو رضی الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: الله پاك په هر نبی باندی دا لازمه کړی ده چې خپل امت ته د نیکو او غوره کارونو تعلیم ورکړی فائدی او ګټی یې ورته وښائی او دبدو(ناوړو) کارونو نه ورته دځان ساتنی په هکله توصیه وکړی او وبی ویره وی، دغه حدیث مسلم شریف پخپل صحیح کښې روایت کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی نو که چیری دمولود د لمانځنی په مناسبت مجلسونه جوړول د الله تعالی د غوره شوی دین یوه برخه وای، حتماً به دا عمل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل ژوند کښی په خپله انجام کړی وای او یابه دده صلی الله علیه وسلم صحابه ؤ رضی الله عنهم ددغه فعل کولو ته اقدام کړی وای خوکله چي په خیر القرون کښی یعنی په غوره شویو پیړیو کښی هم دغه عمل د چا لخوا ترسره شوی نه دی نو ثابته شوه چی دا داسلام د احکامو څخه نه بلکښی دا دهغو بدعاتو له جملی څخه دی چی په اسلام کښی نوی را پیدا شوی دی او نبی علیه السلام خپل امت ددغو ناجائزو کارونو د ارتکاب څخه ویرولی دی لکه چی په تیرو دوه مبارکو احادیثو کښی یی یادونه وشوه، او دغو دوه حدیثونو ته د معنی په لحاظ ورته نور ډیر احایث هم شته چی دغه مدعی ثابته وی لکه دا قول درسول کریم صلی الله علیه وسلم شو چی دجمعی د ورځی په خطبه کښی یی وفرمایل:

اما بعد: فإن خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمدصلی الله علیه وسلم وشر الامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة- رواه الامام مسلم فی صحیحه[1]

---

(۱) اما بعد: بیشکه د الله تعالی کتاب تر ټولو غوره کلام او بیان دی چی بهترینه طریقه دهغی کتاب په ذریعه سره منّدل کیږی اودمحمد رسول الله->

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی برخه کښې زښت زيات آياتونه او احاديث وارد شوی دی، او ددغه امت ډير زيات شمير علماؤ هم ددغه ډول محفلونو د انعقاد او جوړولو څخه انکار کړي دی او د ذکر شويو آياتونو او احاديثو او ځنو نورو شرعی دلائلو په اساس يی هغه ناروا ګڼلی دی او دهغی نه يی د منع کيدو او ځان ساتنی په باب يادونه کړی ده، البته بعضو متأخرينو ورته جواز ورکړی دی، خو هغه هم په دی شرط چی دغه غير مشروع شيان پکښې ونه کړای شی مثلاً درسول الله صلی الله عليه وسلم په ستاينه کښې غلو او تجاوز ونه کړای شی، د ښځو او نارينؤ تر مينځ اختلاط نه وی، د موسيقی او لهو ولعب نور وسائل پکښې استعمال نه شی، او همدارنګه ځنی نور داسی اعمال پکښې ترسره نه شی چی د اسلام سپيڅلی قانون ناروا ګڼلی وی او دوی يی په دی ګمان کوی چی دا بدعت حسنه دی او جواز لری ځکه شرعی قانون دادی چی کله په کوم شی کښې په دينی لحاظ سره نزاع واقع شی نو دالله تعالی کتاب او د محمدصلی الله عليه وسلم سنتو او ارشاداتو ته يی وړاندی کوو

<- صلی الله عليه وسلم سنت دخير او هدايت سرچشمه ده، او ترټولو ناوړه هغه کارونه دی چی په دين کښې نوی د ځانه أضافه او ددين جز وګرځول شی او هر نوی کار (بدعت) ګمراهی او ضلالت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې یې فیصله او پریکړه لټوو چي دالله او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په دی برخه کښې څه فرمان دی لکه چی الله پاك فرمائی:

یَآ اَیُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوْا اَطِیْعُوْا اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْا الرَّسُوْلَ وَ اُولِی الْأَمْرِ مِنْکُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِیْ شَیْءٍ فَرُدُّوْهُ إِلَی اللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ إِنْ کُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْیَوْمِ الآخِرِ ذٰلِكَ خَیْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوِیْلاً. (۱)

دا رنگه الله پاك په بل ځای کښې فرمایلی دی: وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِیْهِ مِنْ شَیْءٍ فَحُکْمُهٗ إِلَی اللّٰهِ (۲) ۰

مونږ دغه مسئله چی د مولود په مناسبت د محفلونو ځانگړی اهتمام دی د الله پاك کتاب ته وړاندی کړه، الله جل جلاله په خپل کتاب کښې مونږ ته په فعل او ترك کښې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اطاعت او پیروی سره امر

---

(۱) نساء (۵۹): ای مؤمنانو! تاسی د الله حکم ومنی او دالله د رسول حکم ومنی او اطاعت وکړی د خاوندانو د حکم چی ستاسی څخه وي یعنی د مسلمانانو حاکمانو او مشرانو او که بیا مو په کوم شی کښې نزاع پیښه شوه نو الله طرفته یعنی دالله کتاب ته او رسول ته یعنی د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو ته یې راجع کړی که په الله او ورځ د آخرت باندی ایمان لری، او دا رجوع الله او رسول ته ډیره غوره ده او دا رجوع د عاقبت له جهته ډیره ښه ده.

(۲) شوری- ۱۰: او په هغه خبره کښې چی د کوم څیز په باب جگړه کوی تاسی پس د هغی حکم یعنی فیصله الله ته مفوضه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی او ددی خبری آګاهی پکښی هم راکړی ده چي د اسلام سپیڅلی دین په تمامه معنی سره کامل (او مکمل دی)او ددی خبری د ثبوت کوم دلیل چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه محفل اهتمام په خپله کړی دی وجود نلری، نو معلومه شوه چی دا په هغه دین کښی نشته کوم چی الله پاك مونږ لپاره بشپړه کړی دی او درسول کریم صلی الله علیه وسلم په اتباع سره یی راته پکښی حکم فرمایلی دی، او دا ځکه چي مونږ دغه مسئله د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتو ته هم راجع کړه او په هغی کښی مو ولیدل چی دا فعل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی اونه یی بل چاته د هغی امر کړی دی او نه دده قدرمنو صحابۇ ددغه عمل په ترسره کولو کښی اقدام کړی دی، پس ددی تولونه دا نتیجه په لاس راځی چی دا شرعی عمل نه دی بلکښی د هغو بدعاتو له جملی څخه دی چی نوی را پیدا شوی دی او دین ګډل کیږی.

ددغه تحقیق په رڼا کښی چی هرڅوك لږ غوندی بصیرت و لری، حق یی خوښ وی او دحق په پلټنه کښی دانصاف نه کار اخلی په دی پوهیږی چی دمولود په مناسبت ددغه ډول مجلسونو ترتیب ددین داموررو څخه نه دی بلکښی هغه ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمل دی چی الله پاك او دهغه رسول صلی الله علیه وسلم یی په ترك او ورنه په اجتناب کولو سره مونږ ته امر کړی دی، او داچی په مختلفو سیمو کښی ډیر خلك دمیلاد په مناسبت غوندی او مجلسونه جوړوی نوعقل مند انسان باید په دی ونه غولیږی ځکه حق داشخاصو په کثرت سره نه پیژندل کیږی بلکښی حق یواځی دشرعی دلائلو په اساس پیژندل کیږی اوبس لکه چی الله پاك دیهودو او نصارا ژو متعلق فرمائي: (وَقَالُوا لَن يَدخُلَ الجَنَّةَ الا من كَانَ هُوداً اَو نَصَارى تِلكَ اَمَانِيُّهُم قُل هَاتُوا بُرهَانَكُم اِن كُنتُم صَادِقِينَ) [۱].

او په بل ځای کښی الله پاك فرمایلی دی: (واِنْ تُطِعْ اكثَرَمَن فِى الأرضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللهِ) [۲].

اوبیا زیاتره دمولود په مناسبت دغه مجالس برسیره پردی چی بدعت دی نور یو زیات شمیر منکرات او ناروا اعمال

۱- بقره : (۱۱۱) وائي اهل کتاب له سره نه ننوځی جنت ته مګر هغه څوك به ننوځی چی یهودی یا نصرانی وی، دا ددوی نفسانی غوښتنی دی: دوی ته ووایه راوړی خپل دلیل پردی خبره که په دی وینا کښی ریښتنی یی.

۲- انعام : (۱۱٦) او که متابعت وکړی ته دزیاتو هغه کسانو چی پا ځمکه کښی دی نو وابه دی یوی دوی ای محمده ! دالله دلاری څخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښې ترسره کیږي مثلاً د نارینه وو سره دښځو اختلاط، ساز او سرود (آوازونه او غزلې ویل) دموسیقۍ دآلاتو غږول، دنشه یي او مخدره شیانو استعمال او څښل او دځنو نورو ناوړه اوغیر مشروع کارونو انجامول شول، او کله کله پکښې ددینه هم لوی جرم واقع کیږي چې هغه شرك اکبر دی، دمثال په ډول درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه او تعریف کښې غلو او بې ځایه مبالغه کوي، د اولیاء الله په مدحه کښې دحدنه تجاوز کوي، آواز او فریاد ورته کوي مرسته ورنه غواړي او داعقیده ساتي چې اولیاء عالم الغیب دي، او دغه راز بعضې نور ناروا کارونه شو.

او حال داچې په سیې روایت کښې راغلي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: (ایاکم والغلوفي الدین فانما اهلك من کان قبلکم الغلو في الدین).

په دین کښې دغلو او بې ځایه مبالغې څخه ځانونه وساتئ ځکه ستاسې څخه مخکښې خلك په دین کښې دغلو او افراط په وجه هلاك شوي دي.

او په یو بل حدیث کښې چې امام بخاری(رح) روایت کړی دی نبي علیه السلام فرمایلي دي: (لا تطروني کما اطرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبدالله ورسوله) خرجه البخاری فی صحیحه من حدیث عمر رضی الله عنه.

(ځما دتعریف او توصیف په وخت کښي دحد ځخه تجاوز مه کوی لکه څنګه چی نصرانیانو دعیسی بن مریم په باره کښی اوکړه او هغه ته یی د الله تعالی دځوی نسبت وکړ ، زه صرف بنده یم نو په دی اساس ځما په هکله او وایی: عبدالله ورسوله)

یعنی ځمادتوصیف په برخه کښی دومره افراط مه کوی لکه څومره چی نصاری ؤ دعیسی بن مریم په برخه کښی کړی ؤ بی شکه زه بنده یم ماته دالله بنده او دهغه رسول او وایئ.

او بیا دحیران تیاوړ خبره خولا داده چی زیاتره خلك په دغه ډول کنفرانسونو کښی برخه اخستلو ته په زیات اهمیت قائل وی او دالله تعالی دحقوقو او فرائضو په اداء کولو کښی سست او مقصر وی حتی چی په جمع سره لمانځه ته هم حاضریدای نشی او په دی نه پوهیږی چی دڅومره ستری ګناه مرتکب وګرځیدل ولی دیته یی خیال قدری هم نه وی. بیشکه چی دا دایمان کمزوری او دالله تعالی دورکړی بصیرت کم والی دی، او په زړونو باندی د ډول ډول معصیتونو او ګناهونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزنگ تاثیر اواغیزه ده الله پاك دی مونږ او ټولو مسلمانانو ته ددغه مرض څخه شفاء نصیبه وګرځوی. (١)

او ځنی خلك په دی ګمان هم دی چی دغه محفل ته نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په خپله تشریف راوړی چی له همدی امله یی داستقبال لپاره ودریږی سلام اداء کوی او هرکلی اهلا وسهلا وایی چی دا ډیر لوی باطل او دبدترین جهل نتیجه ده ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیامت دورځی نه مخکښی دخپل قبرڅخه نه راوځی او نه دچا سره ملاقات کوی او نه ددوی اجتماع ګانوته حاضریږی بلکښی دقیامت دورځی پوری په خپل قبر کښی مقیم او تشریف لرونکی دی او روح مبارك یی دعزت په مقام کښی درب العزت په وړاندی په اعلی علیین کښی قرار لری لکه چی الله پاك دالمؤمنون په سورة کښی فرمایلی دی: (ثُمَّ اِنَّکُم بَعدَذلِكَ لَمَیِّتُونَ ثُمَّ اِنَّکُم یَومَ القِیَامَةِ تُبعَثُونَ) ٢

١- کله چی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد په مناسبت محفلونه او غونډی جوړول لکه چی تاسوته دشرعی دلائلو په رڼا کښی ثابته شوه کوم شرعی حیثیت نه لری نو دبل هرچا دزیږیدنی تلین چی په هرنوم سره لمانځل کیږی په طریق اولی سره غیر مشروع او ناروا عمل دی ولوکه دخلکو په نظر ډیرغت اشخاص پکښی هم کلدون وکړی لکه په موجوده وخت کښی چی د پیرانو او ملنګانو په قبرونو او مزارونو باندی دعرس په نوم غونډی اومیلی جوړیږی او یو تعداد دپام وړ مذهبی او سیاسی اشخاص پکښی ګډون کوی. مترجم

٢- د المؤمنون سورة(١٥-١٦) بیا بیشکه تاسی پس له دی خامخا مړه کیدونکی یې، بیشکه تاسی دقیامت په ورځ کښی بیا ژوندی را پاڅولی شې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهمدارنګه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: قال النبي صلی الله علیه وسلم انا اول من یشق عنه القبر یوم القیمة وانا اول شافع وانا اول مشفع[۱].

دغه مبارك حدیث او پاسنی ذکر شوی مبارك آیت او هغه نور آیاتونه او احادیث چی دغو دواړوته په معنی کښی ورته والی لری ټول په دی باندی دلالت کوی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوهم نور مړی به د قیامت له ورځی نه مخکی دخپلو قبرونو څخه نشی راوتلی، او دا دټولو اسلامی علماءُ په مینځ کښی مجمع علیها او متفقه مسئله ده چی هیڅ نزاع او اختلاف پکښی ددوی ترمینځ نشته، نو مسلمانانوته پکاردی چی دغه مسائل په پام کښی ونیسی او دهغو بدعاتو او خرافاتو څخه اجتناب وکړی کوم چی جاهلانو ایجاد کړی دی او په شرعی دلیل باندی اتکاء نه لری.

والله المستعان وعلیه التکلان ولاحول ولاقوة الا به.

اما کوم چی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود

۱- دقیامت په ورځ به زه هغه څوك یم چی دټولونه به لومړی دقبر څخه پورته کیږم، او زه به لومړی شخص یم چی سفارش به کوم او زه به لومړی شخص یم چی شفاعت به می قبول شی. علیه من ربه افضل الصلوة والسلام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سلام ویل دی هغه بی له شکه دتقرب حاصلولو غوره طریقه او نیك عمل دی لکه چی الله پاك فرمایلی دی: انَّ اللّهَ وَمَلٰئِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَى النَّبِیِّ یاأَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا صَلُّوا عَلَیهِ وَسَلِّمُوا تَسلِیمًا[1].

او درسول الله صلی الله علیه وسلم فرمان دی: من صلی عليّ واحدة صلی الله علیه بها عشرا[2] او دا په هروخت کښی جائز او مشروع عمل دی او بالخصوص دهر لمانځه نه وروسته یی په ویلو باندی زیات ټینګارشوی دی، او حتی چی دډیرو علماء په نزد باندی دهرلمانځه په روسته نی قعده کښی ددرود لوستل یو وجوبی امر دی، او په نورو ډیرو ځایونو کښی بیا درود ویل لکه چی یو زیات شمیر احادیث وریاندی دلالت کوی سنت موکده دی، مثلاً د آذان ویلو وروسته، درسول الله صلی الله علیه وسلم دمبارك نوم اخستلو په وخت کښی، او دارنګه دجمعی په شپه او ورځ کښی شو.

١- بیشکه الله پاك او پریښتی پرنبی علیه السلام باندی درود وایی، ای مؤمنانو تاسی پرهغه باندی ډیر درود او سلام ولولئ.

٢- چاچی پرماباندی یوځل درود ووایه الله پاك په هغه باندی لس واری درود او رحمت لیږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله پاك څخه سوال کوو چی مونږ او ټولو مسلمانانو ته
په دین باندی دپوهیدو او ثبات توفیق راکړی او دنبوی سننو
مطابق راته عمل په برخه کړی او له هر راز بدعاتو او خرافاتو
څخه مو په امان کښی وساتی اِنَّهُ جَوَّادٌ كَرِيمٌ وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمَ
عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ والِه وصَحبِه اَجمَعِين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه یمه رساله

دمعراج دشپی درناوی او په دغه مناسبت دخاصو مراسمو ترسره کولو حکم.

الحمد لله والصلوة و السلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه. امّا بعد: په دی کښی شك نشته چی د معراج واقعه درسول الله صلی الله علیه وسلم په صداقت باندی روښانه او څرګند دلیل دی، او دالله تعالی په وړاندی درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دشان او منزلت په برخه کښی ښکاره ثبوت دی لکه چی همدغه واقعه دالله تعالی په بی ساره قدرت او په ګردو مخلوقاتو باندی د ده دعلو او اوچت والی په باب یوستر دلیل هم دی. الله جل جلاله په دی هکله داسی فرمایلی دی:

سُبۡحَانَ الَّذِیۡ اَسۡرٰی بِعَبۡدِهٖ لَیۡلًا مِّنَ الۡمَسۡجِدِ الۡحَرَامِ اِلَی الۡمَسۡجِدِ الۡاَقۡصَی الَّذِیۡ بٰرَکۡنَا حَوۡلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنۡ اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیۡعُ الۡبَصِیۡرُ[۱].

---

(۱) بنی اسرائیل: (۱) پاك دی هغه ذات چی خپل بنده (محمد) یی بیولی ؤ په یوه شپه کښی یعنی په یوه برخه دشپه کښی د مسجد حرم څخه تر مسجد اقصی پوری، هغه چی مونږ برکت اچولی دی ګرد چاپیره دهغه او دغه بیول د محمدﷺ د دی لپاره ؤچی وښایو مونږ ده ته ځنی دخپلو دلائلو څخه بیشکه چی دغه الله همدی ښه اوریدونکی او لیدونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسول الله صلی الله علیه وسلم ځخه په تواتر سره ثابته شوی ده چی دی اسمانو نوته پورته بوتلل شو. دټولو اسمانونو دروازی ورته بیرته شوی ان تردی چی داووم اسمان ځخه تیر شو، او خپل پالونکی یی

ورسره دهغه ځه متعلق خبری وکړی دکوم شي چی ئی اراده درلوده، او الله تعالی وریاندی پینځه لمونځونه فرض کړل، او دغه لمونځونه ابتداءً الله پاك پنځوس فرض کړی ؤ، خود رسول الله صلی الله علیه وسلم دټینگار او بیا بیا مراجعی په سبب چی هر واربه ئی دالله تعالی نه د تخفیف سوال کاؤ پینځه لمونځونه پاتی شول چی په فرضیت کښی پنځه دی او په اجر

١ - وثواب کښی پنځوس دی ځکه دیوی نیکی پرځای الله پاك لس برابره بدله او ثواب ورکوی. فلله الحمد والشکر علی جمیع نعمه.

دغه شپه په کومه کښی چی داسراء او معراج واقعه پیښه شوی ده په صحیح احادیثو کښی ددغه شپی تعین نه دی راغلی او ټول هغه روایات چی ددغه شپی په تعین کښی وارد دی دحدیث دفن پوهانو په نزد باندی هغه درسول الله صلی الله علیه وسلم ځخه ثابت نه دی او داچی الله پاك دغه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو څخه هیره کړی ده په دی کښنی هم دالله پاك دیر لوی حکمت دی او فرصاکه دمعراج دشپی تعین هم ثابت شی؛ مسلمانانو له جائز نه دی چی دغه شپه دعبادت اوریاضت لپاره خاص وګرځوی او یا په دغه شپه کښنی دخاصو مراسمو په ترڅ کښنی محفلونه جوړ کړی، ځکه نبی علیه السلام او دهغه اصحابو رضی الله عنهم په دغه شپه کښنی نه کوم محفل او مجلس جورکړی ؤ او نه ئی هغه دکوم شی دپاره خاص کړی وه، نوکه په دغه شپه کښنی محافل جوړول او په خاصو مراسمو سره ددغه شپی لمانځل شرعی حکم وائی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته قولا او یافعلا دهغی بیان کړی وی او که درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ددغه شپی داهتمام متعلق کوم شی واقع شوی وای نو هغه به معلوم او مشهور وی او صحابه کرامو به خامخا مونږ ته دهغی نقل او روایت کړی وی ځکه هغوی په پوره امانت داری سره دخپل پیغمبر محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ټول هغه څه نقل کړی دی چی امت مسلمه ورته اړتیا لری، ددین په باره کښنی له هغوی نه هیڅ کمی نه دی شوی بلکښنی هغوی دهر نیك کارکولوته سبقت او وړاندی والی کړی دی نوکه په دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه کښې ددغه شپې دتعظیم په خاطر په خاصو مراسمو سره غونډه او جشن نیول مشروع طریقه وائي، نو صحابه کرامو په ترټولو خلکو ځخه مخکښې دغه عمل ته اقدام کړی وای، او رسول الله صلی الله علیه وسلم ناصح ترین دخلکو دی، او درسالت پیغام یې په بشپړه توګه سره رسولی دی او امانت یې ادا کړی دی. نو که چیرته ددغه شپې درناوی او مجلسونه جوړول پکښې دالله تعالی ددین داحکامو ځخه وای، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم به ضرور د هغې بیان کاؤ او پټ به یې نه پریښوده خو کله چې په دې برخه کښې دهیڅ کوم شی ثبوت دشارع له خوا نشته نو دا په داګه شوه چې ددغه شپې تعظیم او محفلونه جوړول په دغه شپه کښې د اسلام ځخه نه دی ځکه الله پاك ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یې ورله پوره کړی دی او دهغه چاپه هکله یې کرکه ښودلې ده چې په دین کښې هغه ځه معمول ګرځوی کوم چې الله پاك دهغې دکولو اذن نه وی کړی الله پاك دخپل مبین کتاب دمائدې په سورت کښې داسې فرمایلی دی: اَلیَومَ اکمَلتُ لَکُم دینَکُم واَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِي وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِیناً. دغه راز دشورې په سورة کښې الله(ج) فرمایلی دی: (اَم لَهُم شُرَکَاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شَرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّينِ مَالَم يَاذَن بِهِ اللّٰهُ ولولاكَلِمَةُ الفَصلِ لَقُضِيَ بَينَهُم وَانَّ الظّٰلِمِينَ لَهُم عَذَابٌ اَلِيمٌ[1].

او په ډيرو احاديثو کښي هم دبدعاتو نه ډځان ساتنې په باب درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشادات موجود دي او تصريح پکښي شوې ده چي بدعات ګمراهي او ضلالت دي او داله دي امله چي اسلامي ټولنه د بدعاتو عظيم خطرته پام لرونکې اووسي او دکولو څخه يې اجتناب وکړي ددغو احاديثو له جملې څخه يو هغه حديث دي چي په صحيحينو کښي دحضرت عائشې ام المؤمنين رضی الله عنها په روايت سره موجود دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمايلي دي:

(من احدث فی امرنا هذا ماليس منه فهورد)(۱) او دامام مسلم په يو روايت کي داسې راغلي دي: (من عمل عملاً ليس عليه امرنا فهورد)[2] «چاچي داسې يوعمل وکړچي څمونږ اذن

۱- شوری (۲۱) آيا دوی لره شريکان دي چي سازکړي دي هغوی د دوی لپاره له دين څخه هغه څه چي حکم نه دی کړی په هغې سره الله پاك اوکه چيری نه وائي خبره دفيصلي نو خامخا به حکم کړی شوی ؤ په مينځ ددوی کښي، او بيشکه ظالمان به په دردناك عذاب کښي مبتلا وي.

۲- ترجمه يوځل مخکښي شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او طریقه په کی نه وی هغه مردود دي»

دمسلم شریف په یو بل حدیث کښې دجابر رضی الله عنه روایت دی، دی وائي چی رسول الله صلی الله علیه وسلم به دجمعې دورځې په خطبه کښې فرمایل:

(اما بعد: فان خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد صلی الله علیه وسلم وشرالامور محدثاتها وکل بدعةٍ ضلالة)[۱].

حضرت عرباض بن ساریة رضی الله عنه فرمائی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم یوه ورځ مونږ ته په دومره مؤثر اندازه سره وعظ او بیان وکړو چی په زړونوکی ورڅخه ویره پیدا شوه او سترګی ژړه غوني شوی اوخکی ترینه اوبهیدی مونږ وویل: ای دالله تعالی رسوله! معلومیږی چې ګواکی دا آخرنی او الوداعی وعظ دی نو وصیت وکړه مونږ ته، رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

اوصیکم بتقوی الله والسمع والطاعة وان تأمر علیکم عبد فانه من یعش منکم فسیری اختلافا کثیرا فعلیکم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدین المهدیین من بعدی تمسکوابها وعضوا علیها

۱- ترجمه یوحل مخکسی شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالنواجذ واياكم ومحدثات الامور فان كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیث پدی برخه کښی ډیر وارد شوی دی او دغه ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم داصحابو او صالحینو سلفونه هم دبدعاتو څخه دځان ساتنی په باب ویره او ترهه ثابته ده او البته داپه دی لحاظ چی بدعت په دین او اسلامی شریعت کښی دداسی یو عمل زیات والی دی چی دالله پاك اذن او حکم پکښی نشته او دیهودانو او نصرانیانو سره چی داسلام دشمنان دی مشابهت او ورته والی دی ځکه هغوی په دین کی هغه خود ساخته څیزونه راننه ایستلی ؤ چی الله پاك یی حکم نه ؤکری اوبل داچی دبدعاتو دمینځ ته راتلوله امله په نقصان اونیم ګرتیا سره داسلام دمقدس دین متهم کیدل لازمیږی او هرچاته معلومه ده چی په دی کی څومره لوی فساد دی او دالله پاك ددغه مبارك قول سره مخالفت دی چی فرمائی: (اَلیَومَ اکمَلتُ لَکُم دِینَکُم وَاَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا).

او همدارنکه درسول الله صلی الله علیه وسلم دهغو احادیثو صریح اوښکاره مخالفت دی کوم چی دبدعاتو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځان ساتنی، ویری او منافرت متعلق وارد شوی دی.

زه هیله لرم هغه دلائل کوم چی مونږ ذکر کړل، ددغه بدعت یعني داسراء او معراج دشپی دجشن نیول او لمانځلو دردکولو په برخه کښی دحق مطالبه کونکی لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی او پری پوه شی چی داعمل کوم شرعی حیثیت نه لری دځانه اضافه کړی شوی کار دی ځان لری ساتنه ورنه ضروری خبره ده، څرنګه چی الله پاك په مسلمانانو باندی نصیحت کول او دشرعی اموروبیانول واجب ګرځولی دی او دعلم کتمان او پټول ئی حرام کړی دی، نو ما غوره وګڼله چی دخپلو مسلمانانو ورونو پام دغه بدعت ته راوګرځوم کوم چی په زیاترو سیمو کښی معمول او مروج دی ان تردی چی بعضو خلکو پری باندی دشرعی او دینی عمل ګومان کړی دی.

مونږ دالله پاك څخه سوال کوو چی مسلمانان اصلاح او درست کړی او دین باندی پوهیدل ئی نصیبه وګرځوی مونږ او دوی ته په حق باندی دتمسك او ثبات او دشریعت مخالف عمل په ترك او پریښودو باندی توفیق راکړی او الله پاك په دی باندی قادر او توانا دی.

وصلی الله علیه وسلم وبارك علی عبده ورسوله نبینا محمد واله وصحبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه رساله

دشعبان (برات) دمیاشتی دپینځلسمی شپی دخاص درناوی او دعبادت لپاره دهمدغه شپی دتخصیص او تعین په هکله شرعی حکم.

الحمدلله: لائق دحمد او ستاینی دی هغه ذات چی زمونږ لپاره ئی خپل دین کامل کړی دی او پرمونږ باندی ئی دخپلو نعمتونو پوره پیرزونه کړی ده، درود او سلام دی وی دالله پاك په نبی او رسول رحمة للعلمین محمّد صلی الله علیه وسلم باندی.

اما بعد: الله پاك په قرآن کریم کښی فرمایلی دی:

اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم واَتَمتُ عَلیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاسِلاَمَ دِینًا[۱] بیا سورة شوری کښی فرمائی:

(اَم لَهُم شُرکَآءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّینَ مَالم یَاذَن بِهِ اللّهُ)[۲]

وفی الصحیحین عن عائشة رضی الله عنها عن النبی صلی

۱-۲- ددی تولو ترجمه په لومړئ رساله کښی مکمله شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله علیه وسلم انه قال: (من احدث فی امر نا هذا مالیس منه فهورد)

یعنی چاچی دمحمد رسول الله صلی الله علیه وسلم په دین کښی نوی کار اضافه کړو هغه کار مردود او قابل دمنلو نه دی او دمسلم شریف په یو روایت کی داسی راغلی دی:

(من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) یعنی چاچی داسی یوعمل وکړ چی څما دطریقی او عمل مطابق نه وی مردود دی.

وفی صحیح مسلم عن جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یقول فی خطبته یوم الجمعة، اما بعد: فان خیرَ الحدیث کتاب الله و خیرَ الهدی هدی محمّد صلی الله علیه وسلم وشرَ الامور محدثاتها وکل بد ضلالة.

په دغه برخه کی آیاتونه او احادیث زښت زیات دی چی ټول صراحة په دی باندی دلالت کوی چی الله پاك سبحانه وتعالی یقیناً ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت ییورباندی تمام کړی دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه جهان څخه هغه وخت رحلت وکړ چی دین یی په بشپړ توګه سره ورساؤ او دخپل امت لپاره یی ټول هغه څه چی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاك ددغه امت لپاره داقوالو او افعالو په ساحه کښې مشروع گرځولي ؤ بيان کړل، او داخبره يې واضحه کړې ده چې ټول هغه ډول اعمال اوکارونه چې خلك يې دده درحلت نه وروسته ايجاد کړي او اسلام ته يې منسوب کړي هغه که اقوال وي او که اعمال وي ټول بدعت او مردود دي، ولوکه دغه عمل يې په ښه نيت باندې هم کړي وي.

درسول الله صلى الله عليه وسلم صحابۀو او ددوی نه وروسته نورو اسلامي علماؤ دغه حقيقت درك کړی وو نو ځکه يې دبدعاتو په هکله کرکه او خوف درلوده او ځانونه يې ورنه ساتل، ابن وضاح، طرطوشي ابوشامه او داسې نورو علماؤ چاچې دبدعاتو په رداو دسنتو په اتباع کښې کتابونه ليکلي دي ټولو په دغه برخه کښې بحث او څيړنه کړې ده.

دبرات يعنى دمحفلونو په ترځ کښې دشعبان دمياشتې دپنځلسمې شپې درناوی او دغه ورځې (دشعبان ۱۵ نيټې) ته دروژې نيولو لپاره اختصاص ورکول دهغو بدعاتو له جملې څخه يو بدعت دی چې دځنو خلکو لخوا رامينځ ته شوی دی، او هيڅ داسې دليل چې داعتماد وړوی دهغې په ثبوت باندې وجود نه لري اګر چې ځنې احاديث ددغه شپې په فضيلت کښې وارد دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه ضعیف دي ددي ور نه دي چه اعتماد ورباندي وشي، او کوم احادیث چې په دغه شپه کښې په نسبت سره نوروته دلمونځ کولو دفضیلت په باب وارد دی هغه کرد موضوعی او مختلق دی لکه چې ډیرو پوهانو دیته دخلکو پام اړولی دی روسته به ان شاء الله ددوی دکلام یو قسمت ذکر شي. دشام او بعضونورو سمو دځنو سلفو آثارهم ددغه شپې دفضیلت په هکله شته خود جمهورو علماؤ په دی اتفاق دی چې په دغه شپه کښې خاص قسم مجالس او محفلونه ترتیبول بدعت دی.

او هغه احادیث چې ددغه شپې په فضیلت کښې وارد دی هغه ټول ضعیف دی او ځنی ئی موضوعی هم دی، ددغو علماؤ له جملې څخه یو هم حافظ ابن رجب دی چې په خپل کتاب (لطائف المعارف) او ځنو نورو کتابونو کښې یی دغه ټکی ته په ګوته نیولو سره خلك متوجه کړی دی.

او په ضعیفو احادیث باندی صرف دهغو عباداتو په برخه کښې کوم چې اصل ئی په صحیح دلائلو سره ثابت وی، عمل کولی شی.

اما دشعبان په پنځلسمه په اصطلاح دبرات په شپه کښې دخاصو مراسمو دترتیب او محفلونو جوړولو دثبوت په هکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم صحیح دلیل وجود نه لری چی ضعیفه احادیث بیا دهغی په ثخنګ کښی مؤثر واقع شی.

دغه ارزښتناکه قاعده شیخ الاسلام ابن تیمیه(رح) ذکر کړی ده، او زه په دغه مسئله کښی دځنو علماؤ اقوال رانقل کوم ترڅو ددلائلو دمخی ددغی مسئلی په باب معلومات حاصلی کړی.

ټول علماء په دی متفق دی چی دخلکو په مینځ کښی دمتنازع فیه مسائلو وړاندی کول دحکم معلومولو دپاره دالله تعالی کتاب او درسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو او سنتوته واجب دی ترڅو ولیدل شی چی دالله تعالی په کتاب قرآن عظیم الشان او درسول الله صلی الله علیه وسلم په احادیثو اویا په دغو دواړو کښی ددغه مسئلی په باب څه حکم دی: که په قرآن کریم او احادیثو کښی او یا په یو ددغو دواړو کښی یی حکم موجود ؤ، نو دادشریعت حکم دی عملی کول یی واجب دی او که چیرته ددی دواړونه مخالف ؤ نو بیا ترک او پریښودل یی واجب دی، او هغه عبادات چی په قرآن کریم او سنتو کی دهغی دمشروعیت په باب کوم دلیل موجود نه وی نو بیا خلکو ته ددغه عمل دکولو پلوری دعوت ورکول او خوبائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانول خویی لاخه کی، ځکه چی په خپله دغه عمل بدعت دی کول ئی هیڅ جواز نه لری. لکه چه اللهﷻ په سورة النساء کی فرمایلی دی:.

یاَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا اَطِیعُوا اللّٰه واَطِیعُوا الرَّسُولَ واُولیِ الاَمرِمِنکُم فَانِ تَنَازَعتُم فِی شَیءٍ فَرُدُّوهُ اِلیَ اللّٰهِ وَالرَّسُولِ ان کُنتُم تُؤمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالیَومِ الاخرِ ذلِكَ خَیرٌ وّ اَحسَنُ تَاوِیلاً ٠

همدارنکه الله پاك په سورت شوری کښی فرمائی:

(وَمَا اختَلَفتُم فِیهِ مِن شَیءٍ فَحُکمُهُ اِلیَ اللّٰهِ)

او په سورت آلعمران کښی فرمائی:

قُل اِن کُنتُم تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِی یُحبِبکُمُ اللّٰهُ وَیَغفِرلَکُم ذُنُوبَکُم[۱] ٠

بل ځای سورت نسآء کښی الله تعالی فرمائی:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَیُؤمِنُونَ حَتّی یُحَکِّمُوكَ فِیمَا شَجَرَ بَینَهُم ثُمَّ لاَ یَجِدُوا فِی اَنفُسِهِم حَرَجاً مِّمَّا قَضَیتَ وَیُسَلِّمُوا تَسلِیماً ٠

په دی برخه کښی آیاتونه زښت زیات دی او ټول صراحة

۱- روایه دوی ته که چیری یی تاسی چی محبت کوی له الله تعالی سره نو ځما متابعت وکړئ الله تعالی به تاسو سره محبت وکړی او ګناهونه به مو درمعاف کړی او الله مغفرت کونکی او ډیر رحم والا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی دلالت کوی چی داختلافی مسائلو حکم دکتاب الله (قرآن کریم) او درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو له مخی معلومول واجب دی او بیا پردغه حکم باندی رضا او خوښی څرگندول هم واجب دی او هم دغه دایمان تقاضا ده چی دبندگانو دپاره په کښی هروخت فائده اوگټه ده او داخرت لپاره دکامیابی او سعات سبب دی.

حافظ ابن رجب په خپل کتاب (لطائف المعارف) کښی ددغه مسئلی په هکله دخپل هغه کلام په تعقیب چی مخکښی ذکر شوی دی وائی:

دشام والا ځنو تابعینو لکه خالد بن معدان، محکول، لقمان بن عامر، او ځنونورو به دشعبا ن دمنځنی (پنځلسمی) شپی خاص تعظیم او درناوی کاؤ، او په دغه شپه کښی به ئی په عبادت کښی ډیره زیاته سعی او کوښښ کولو، او بیا نورو خلکو ددغه شپی دفضیلت او تظعیم په هکله دهغوی پیروی وکړه او داسی ویل شوی دی چی دوی ته په دی برخه کښی اسرائیلی روایات رسیدلی ؤ، اما کله چی په نورو ملکونو کښی ددوی دغه عمل شهرت ؤموندہ نو دخلکو ترمنځ په کښی اختلاف پیدا شو، چا ددوی عمل دحجت په توگه ومنلو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه شپې په تعظیم کښې یې دهغوی سره موافقت وکړو لکه دبصرې او نورو سیمو ځنې عابدین شول، ولې دحجاز زیاتره علماؤ چې له دې جملې نه عطاء او ابن ابي ملیکه هم دې دهغې نه انکار وکړ،او دمدینې منورې فقهاؤ قول چې هغه دځنو مالکینو اوبعضو نورو علماؤ قول هم دې عبدالرحمن بن زید بن اسلم ئې داسې نقل کوې چې هغوی ویلې دي: داټول بدعت دې اساس نلري. او دشام دعلماؤ په منځ کښې ددغه شپې دعبادت متعلق اختلاف دې او دوه قوله نقل شوي دي:

۱- یو قول دا دی چې په دغه شپه کښې په اجتماعي توګه سره عبادت کول په جماعت کښې مستحب عمل دی لکه خالد بن معدان، لقمان بن عامر او بعضې نورو به په دغه شپه کښې ښه کالي واغوستل، خوش بوی به یې استعمال کړه، سترګې به ئې به رنجو توري کړې او شپه به ئې په جماعت کښې په قیام (عبادت کولو) تیره کړه اسحق بن راهویه په دغه عمل کښې ددوی سره توافق درلوده او په جماعتونو کښې یې په اجتماعي توګه سره عبادت کولو دشعبان په پنځلسمه شپه (برات) کښې بدعت نه بلل. حرب الکرماني په خپلو مسائلو کښې دده قول رانقل کړې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- یو تعداد نور علماء وائی چی: په دغه شپه کښې دماخستن لمانځه نه بعد په خاصه توګه جماعتونوته دلمانځه ادا کولو، قیصوویلو اودعا غوښتلو لپاره دخلکو راټولیدل مکروه دی، اما که په انفرادي ډول سره بدون دکوم خاص ملحوظ نه لکه دنورو شپو په شان نفلي لمونځ کوی کراهیت نه لري، دا دامام اوزاعی(رح) قول دی څوك چی دشام امام، فقیه او پوه عالم ؤو، او ان شاء الله تعالی دا دټولو نه صحیح او حقیقت ته نږدی قول دی. ده دخپل کلام په آخر کښې ویلی دی:

دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی دفضیلت په برخه کښې دامام احمد کوم قول نشته دی او داخترونو دشپو په باب چی کوم دوه روایات دهغه نه نقل دی دهغی نه هم په یو روایت کښې داخترونو په شپو کښې په اجتماعی ډول سره عبادت کول مستحب نه دی کنل شوی ځکه چی درسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو څخه په دی هکله کوم شی نقل شوی نه دی، او په بل روایت کی ئی ورته مستحب ویلی دی هغه هم لدی امله چی عبدالرحمن بن یزید ابن الاسود چی تابعی ؤ دغه فعل ئی کړی ؤ. همدارنګه دشعبان په پنځلسمه شپه کښې دخاص قسم عبادت په باره کښې درسول الله صلی الله علیه وسلم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرامونه کوم شی ثابت   دی صرف دومره قدری ثابته ده چی دتابعینو یوی ډلی کوم چی دشام دفقهاؤ د جملی څخه ؤو داعمل یی کاؤ دحافظ ابن رجب دکلام مقصد پائی ته ورسیده.

دا دده لخوا په دی حقیقت باندی تصریح کول دی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه او همدارنګه دصحابه رضی الله عنهم نه دشعبان دمنځنی شپی دفضیلت په باب کوم ثبوت نشته.

هغه رأی چی امام اوزاعی(رح) اختیار کړی ده او په انفرادی شکل سره یی دافرادو عبادت کولو ته په دغه شپه کښی مستحب ویلی دی او بیا حافظ ابن رجب هم دغه قول غوره کړی دی، داغریب او ضعیف قول دی، ځکه دکوم شی مشروعیت چی په صحیح دلائلو ثابت نه وی نو مسلمان دپاره ددغسی عمل دکولو جواز نشته، ان که هغه یواځی کوی او که دنورو سره ئی په جمعه کوی پټ ئی کوی او که ښکاره ئی کوی، ځکه درسول الله صلی الله علیه وسلم داقول چی فرمائی: (من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) عام دی، همدارنګه دلائل چی په رد دبدعاتو کښی وارد دی او خلك دبدعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکولو څخه منع کوی عمومیت لری.

امام ابوبکر طراطوشی رحمه الله په خپل کتاب (الحوادث والبداع) کښې ویلی دی: ابن وضاح دزید بن اسلم څخه روایت کوی چی ده وویل: (مونږ دخپلو فقهاؤ او مشائخو نه هیڅ څوك داسی ندی لیدلی چی د شعبان دپنځلسمی شپی خاص قسم اهتمام ته ئی توجه کړی وی او فضیلت ئی ورله بیان کړی وی او نه ئی دمکحول حدیث ته کوم التفات کاؤ او نه ئی دغه شپه په نورو شپو باندی غوره او بهتره ګڼله.

ابن ابی ملیکه ته چا وویل: زیادالنمیری وای چی دشعبان دپنځلسمی شپی دعبادت اجر او ثواب دلیلة القدر داجر او ثواب سره برابر دی (فقال لو سمعته وبیدی عصا لضربته، ویئی ویل: که ځما په لاس کښې امسا وای او داخبره می ترینه اوریدلی وائی نو خامخا به می پری وهلی وی، «زیاد» یو قیصه خوان شخص ؤ چی قیصی به ئی بیانولی.

علامه شوکانی رحمه اللّه په (الفوائد المجموعه) کښې داسی ویلی دی: یا علیُّ من صَلّی مائة رکعةٍ لیلة النصفِ من شعبان یقرأ فی کل رکعةٍ بفاتحةِ الکتاب وقل هو اللّه احد عشر مرات الاّ قضی اللّه له کل حاجة... الخ «ای علی چاچی دشعبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پنځلسمه شپه کښې يوسل رکعاتونه لمونځ وکړو او په هر رکعت کښې يوولس ځلي فاتحه (الحمد) او قل هو الله احد (سورت اخلاص) ولولي، ټول حاجتونه به ئې الله پاك پوره کړي» دغه روايت بې له شکه موضوعي دي او رجال يعني راويان يې ټول مجهول دي. داحديث دويمه او دريمه طريقه هم روايت شوې دي خوټول موضوعي دي او روات ئې مجهول دي او په مختصر کښې ويلې دي: (حديث) (صلوة نصف شعبان باطل) يعني دغه دشعبان د پنځلسمې (منځنۍ شپې) دفضيلت حديث باطل دي، او په ابن حبان کښې دحضرت علي رضي الله عنه حديث (اذا کان ليلة النصف من شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها) يعني کله چې دشعبان پنځلسمه شپه وي نو په شپه کښې يې عبادت وکړي او په ورځ کښې يې روژه ونيسي، ضعيف دي او ددیلمي او ځنو نورو په نزد باندې موضوعي دي او په درې واړه طريقو کښې يې ټول راويان مجهول او ضعيف دي. همدغه راز دې واى ده دولس رکعاتونو والا روايت چې ديرش کرتې سورت اخلاص لوستل پکښې راغلي دي، او همدارنګه دڅوارلس رکعاتونو والا روايت دواړه موضوعي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفقهاؤ يوجماعت لکه صاحب داحياء دځنو نورو په شمول
او همدارنګه بعضی مفسرين په دغه حديث باندی تيروتی دی
او دشعبان دپنځلسمی شپی دلمانځه متعلق يی په مختلفو طريقو
سره روايتونه نقل کړی دی، حال داچی ټول باطل او موضوعی
دی،او دا دحضرت عائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی عنها
دهغه حديث سره کوم چی ترمذی روايت کړی دی او پکښی
درسول کريم صلی الله عليه وسلم بقيع ته تلل او په نيمه شپه
کښی ددنيا اسمان ته درب العزت نزول چی دبنی کلب دميږو د
وړيوو څخه زياتو خلکوته بخښنه او مغفرت کول ذکر* دی
منافات نه لری ځکه چی دخبرو او بحث موضوع دشعبان
دپنځلسمی شپی ددغه خاص قسم صلوت اوعبادت په برخه
کښی ده، سره له دی چی دعائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی
عنها په دغه حديث کښی ضعف او انقطاع هم ده، او حديث
دعلی رضی الله عنه چی ددغه شپی دقيام (عبادت) په باب
مخکښی ذکر شو او دتير شوی تحقيق له مخی پکښی ضعف هم
دی ددغه ډول لمانځه دبطلان سره منافات نه لری- انتهی
المقصود-

حافظ عراقی ويلی دی: هغه حديث چی دشعبان دمنځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ددغه لمانځه متعلق روایت شوی دی موضوعی او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی دروغ ویل دی.

امام نووی په کتاب (المجموع) کښنې ویلی دی: (الصلوة المعروفة بصلوة الرغائب وهی اثنتاعشرة رکعة بین المغرب والعشاء... الخ یعنی درجب دمیاشتی دلومړی جمعی داولی شپې دماښام اوماخستن ترمنځ لمونځ چی دولس رکعتونه دی او په صلوة الرغائب سره شهرت لری، او دشعبان دمنځنی (پنځلسمی) شپې لمونځ چی تقریبا یوسل رکعتاته دی، دا دواړه لمونځونه بدعت او ناروا دی، اګر چه په قوت القلوب او احیاء علوم الدین کتابونو کښنې یی یادونه شوی ده، خو ښکار دادی چی نه په دی څوك وغولیږی او نه په هغه حدیث څوك تیروخوری چی په دغه دواړه کتابونو کښنې ذکر شوی دی ځکه چی دا ټول باطل او بی اساسه دی.

او بعضی ائمه چی ددغه مسئلی دحکم متعلقورباندی اشتباه راغلی ده او ددغه شپو ورځو په باب یی داستحباب حکم کړی دی او رسالی یی لیکلی دی. دا ددوی غلطی ده څوك دی ورباند نه تیرنه وځی.

امام ابوعبدالرحمن بن اسماعیل المقدسی په دی برخه کښنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوارزښت ناك كتاب ليلكي دی او ددی دواړو دبطلان په هكله یی پكښی مطالب په ډير اوچت انداز سره ځائی په ځای كړی دی، دغه راز دنورو علماؤ اقوال زښت زيات موجود دی خو مونږ په دی خاطر چی خبره ډيره اوږده نه شی رانقل مونكړل، او ښائی هغه څه چی مونږ يی مخكښی يادونه وكړه دحقيقت معلومولو لپاره كافی او قناعت بخښونكی وی.

د ذكر شوو آياتونو نبوی احاديثو او دعلماؤ او پوهانو دتحقيق او كلام څخه دحق پلټونكو لپاره دا په ډاګه شوه چی دشعبان دمياشتی په منځنی شپه كښی دلمانځه او نورو اعمالو داجراء كولو لپاره مجلسونه ترتيبول، او ورځی له يی د روژی نيولو لپاره تخصيص وركول دزياتره علماؤ په نزد باندی بدعت او ناروا دی او په سپيڅلی شريعت كښی د هغی كوم ثبوت او اصل نشته بلكښی داهغه قسم عمل دی چی دصحابه ؤ رضی الله عنهم دزمانی څخه وروسته په اسلام كښی اضافه سوی دی او د الله تعالی دغه قول چی فرمايی: (اَليَومَ اَكمَلتُ لَكُم دِينَكُم) او په دغه معنی سره نور آياتونه. او همدارنكه داقول دنبی اكرم صلی الله عليه وسلم چی فرمائی: (من احدث فی امرنا هذا ماليس منه فهورد) او دغه ډول نور احاديث په دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله کښې او نورو مسائلو کښې دحق پیروانو لپاره کفایت کوی.

په صحیح مسلم کښې دابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

(لاتخصوا لیلة الجمعة بقیام من بین اللیالی ولاتخصوا یومها بالصیام من بین الایام الا ان یکون فی صوم یصومه احدکم) [١].

نو که چیرته په شپو کښې کومه شپه دعبادت دپاره خاص کول جائز وائی نو دټولو څخه دجومې دشپې تخصیص بهتر اوغوره ؤ ځکه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دسیئي احادیثو نه دجومې دورځې فضیلت ثابت دی خو کله چی رسول الله صلی الله علیه وسلم دجومې دورځې تخصیص منع کړی دی نو د نورو ورځو تخصیص په طریق اولی سره ناجائز او ناروا دی. بناءً دعبادت لپاره دهیڅ شی تعین او ټاکل جواز نلری مګرداچی کوم سیي دلیل په تخصیص دوخت او زمانی باندی

١- په شپو کښې دجومې شپه دقیام او عبادت لپاره مه ټاکی او په ورځو کښې دجومې ورځ دروژې نیولو دپاره مه تخصیصه وی مګر داچی یوکس مو دجومې نه مخکی ورځ روژه نیولی وی نو بیا ورسره دجومې دورځې روژه نیول باك نلری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود ولری. دلیلة القدر او رمضان په مبارکو شپو کښې چې قیام یعنې عبادت کول مشروع امر ؤ نو رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغې خبرورکړ او خپل امت ته ئې په دغو شپو کښې دعبادت دفضیلت پر باب بیان وکړ او په خپله ئې هم دغه فعل انجام کړ دبخاری او مسلم حدیث چې رسول الله صلی الله علیه وسلم پکښې فرمایلی دی: (من قام رمضان ایمانا واحتسابا غفرالله له ماتقدم من ذنبه)[1] په دې باندې دلالت کوی.

نوکه چیرته دشعبان دمیاشتې دپنځلسمې شپې یا درجب دلومړی جومې او له شپه اویا داسراء او معراج د شپې تخصیص د خاصو مراسمو، محفلونو یا دکوم عبادت لپاره جائز او مشروع امر وی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته په دغه برخه کښې هدایت ورکړی وای. او یا به ئې په خپله کړی وی، او که رسول الله صلی الله علیه وسلم داکار په خپله کړی وی نو صحابه کرامو رضی الله عنهم به خامخا

۱- چاچې درمضان په شپو کښې محضې دایمان او ثواب په خاطر قیام (عبادت) وکړ ، نو الله پاك به ورته ټول گناهونه معاف کړی او چاچې دلیلة القدر په شپه کښې خالص دایمان او ثواب په نیت عبادت وکړ الله پاك به ورته دټولو مخکنی گناهونو بخښنه وکړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امت مسلمه ته دهغی نقل او بیان کاږ او پټ به یی نه پرینږوده ځکه صحابه کرام د انبیاء علیهم السلام نه بعد بهترین او ناصح ترین د خلکو دی الله پاك دی درسول الله صلی اللهّ علیه وسلم د اصحابه نه راضی شی او الله پاك دی دوی راضي او خوشحاله کړی.

د علماؤ دکلام څخه چی مخکښی تیرشو دامعلومه شوه چی رسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو رضی الله عنهم څخه‌درجب داولی جومی دلومړی شپی او د شعبان د منځنی شپی د فضیلت په باب کوم دلیل نشته نو دا ثابته شوه چی ددغو شپو ددرناوی په خاطر خاص قسم محافل او مجلسونه جوړه ول بدعت او ناروا دی، په همدغه ترتیب درجب اوه ویشتمه شپه چی ځینی خلك ئی داسراء او معراج شپه بولی دعبادت دپاره خاص کول جواز نه لری لکه څنګه چی دتیر شوو دلائلو دمخی ددغه شپی داهتمام په مناسبت محفلونه جوړول جواز نلری، او دعلماؤ سَبِی قول دادی چی دغه شپه پته ده چاته معلومه نه ده، او چاچی ویلی دی چی درجب اوه ویشتمه شپه د «معراج» شپه ده دایو باطل قول دی او په سَبِی احادیثو کښی ددی کوم اساس نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ. دالله پاك څخه سوال كوو چې مونږ او ټولو مسلمانانوته په مسنونه طريقو باندې دثبات او عمل كولو توفيق راكړي او دهغو طريقو څخه مو وساتي چې درسول الله صلى الله عليه وسلم دطريقو پرخلاف دي.

وصلى الله تعالى على عبده ورسوله نبينامحمد وعلى اله وصحبه اجمعين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذيــــر

من البدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

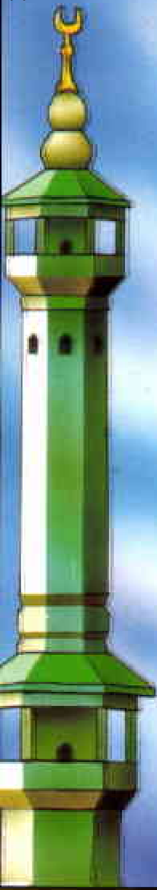

التحذيـــر من البـدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت: ٤٨٢٦٤٦٦/٤٨٨٤٤٩٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ - ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

بشتو

٢٩

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library